

Издаан Суботом.

Цијена:
За ЦРНУ ГОРУ и АУ-
СТРО-УГАРСКУ (с БОС-
НОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ)
на годину 6 ₯, на 30 год-
3, на четврт године 1 ₯,
и 30 новчаћа.

За све остале земље у ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ: на годину 20 франака, на по године 10 франака, на четврт године 5 франака.

ГЛАС ШРНОГОРЦА

Претизлата shade ce y
длбннм шесмнма нено-
средно адмннстрацнја «Гл.
Црногорца» на Цетннхе а
може ce и картон ут-
ннцом на пошту у Ботор.
Доннса шнлау ce уреднншт-
ву. Рукопнсе ce ннвраћају.

За огласе плаћа се 1
реда 5 новч. За огласе више
и на дуже вријеме мање.

Л И С Т З А П О Л И Т И К У И К Ъ Л Ж Е В Н О С Т .

ЦЕТИЊЕ, 8. Фебруара.

По новинама се говори много о новој некој фази, у коју је ушло питање Плана и Гусиња. На име, ту се наводи како су велике силе одустале, или бар намјерне одустати од многог опредјељеног уговора берлинског, по којем се Планд и Гусиње имају предати Црној Гори, и да се у мјесто тога на другом којем приличнијем мјесту има излучи и из Турске један један комад земље и предати Црној Гори. Који ба то комад био, колико и на ком мјесту, новине у том нијесу сложиле; једне веле да би то имала бити Кучка Крајина, друге овет налазе тај комад земље на Лиму, треће на Сему, четврте сјверно од скадарског блата и т. д. Још додају исте новине, да на том новом плану највише ради талијанска дипломатија, уз коју пристају и остале велике силе а и сама порта, па и сами Арбанаси тобож да нијесу противни том плану.

Šta je od svega toga istina, to će najbeže znati sami u tom posvećeni krugovi. Mi u njihove diplomatske cirklove ne ćemo da diramo. Naša posmatranja diјele se od tијех кругова; наши погледи немају ништа заједничког са том радњом иза кулиса. Пред нама је питање озо позложено чисто и јасно, а све како.

Берлински је конгрес досудио Црној Гори Плаво и Гусиње. На берлинском конгресу није учествовала Црна Гора, па по томе она није могла тражити да јој се уступи Плаво и Гусиње. Тај уступак дело је оних сила, које су рјешавале на берлинском конгресу и по томе само су те силе одговорне за све што се може довести у везу са рјешењем тога питања. Ако је уступ Плава и Гусиња Црној Гори наметна ствар, то је заслуга само уговорача берлинских, а не то једна непромишљена и неизводлива ствар и срачунана само с обзиром на извјесне егзистичне интересе ове или оне велике силе, онда је то опет једна работа, зарад које се велике силе имају разрачунавати саме међу собом, и у што Црна Гора нема разлога да се мијеша. Ако чланови берлинскога конгреса да нас одвјају, да су учинили велику једну погрешку просто из незнања и непоштовања постојећих околности, онда опет тај велики ареопаг јеврејски нека сам себе криви и нека се о свом трошку и о свом образу потруди да ту погрешку заглади и да скине са себе лагу и коумног поступка.

У сваком случају Црна Гора ни-
ти хоће нити може да се сматра по-
знана, да она својом крвљу и својим
ноћем исправља туђе погрешке, да
она својом крвљу и својим по-
штом изјесним силама пут за изјес-
не планове, да се она претвори у из-
међарку и издирају у једном делу,
у којем велике силе још сада снују
своје коцке и из којег временом мо-
же изаћи завлет, који ће у крајњим
пошљедицама својом доијети резул-
тате борисаје по свакога другог прије
него по ову једну и од њихових за-
изјеснетију ствар напавену и измучену,
а опет у крајњој линији од свих
напавену земљу.

Ако велике силе натазе да им подноси образа дати нешто и олет узети натраг; ако оне саме не цијене и не уважавају своје ријечи ни пред Турцима и Арнаутима, него натазе да им подноси образа тргнути ријеч натраг и показати оно што су тврдом вјером међу се углављили и установи-

ли, онда је то њихова ствар, њихова заслуга или срамота. Није наше чува-
ти њихов образ ни прата га ако је
окадањ.

Велике су силе додјелиле Плаво и Гусиње Црној Гори. То је њихова поштена ријеч; у том лежи њихов свијетли образ. Но оне могу имати своје нарочите назоре о поштој ријечи и свијетлом образу. Код њих може да живи и оно начело, по којем је сваки «господар од своје ријечи», па каз што зада једном поштеној ријеч, тако је може и награди узети. То су такозвани релативни појмови о оном што у свијету ваља и што не ваља, а с тијем није војевачи са становишта апсолутнијих истина.

Ако велике силе збиља налазе да могу бити "господар од своје поште- не ријечи" у том смислу, да од Црне Горе одузму Плав и Гусиње исто овако као што су јој га дале на берлинском конгресу, — просто им било. С њама чеће Црна Гора војевати, а нема баш ни нужде ни потребе да се стара за њихов углед и њихово достојанство, кад га оне саме газе ногима на очиглед цијелом свијету и то још са хајтер дољачкијем четама турским и арнаутским. Но онда се не треба толико разматати ни разба- цивати са такозваном «вољ-м Јевро- пе», кад се ево види да та «воља Јевропе» ни пред једном ружом ар- наутско-турском не вреди ни коли- ко једна зера. Из тога ће Црна Гора, а из тога могу и други народи који су у истом положају као и ми, а на- рочито народи источни извући корис- ну лекцију, да ни воља Јевропе не ваља у сваком случају казати «амин» и «вала», дакле да и воља Јевропе може да се тргне натраг кад јој се покажу зуби. А доћи ће, хвала Богу и лијеној слози која влада данас међу државима јевропским, — доћи ће вре- јење, када ће се и народи источни, међу којима и Црна Гора достојно мјесто заузима, моћи окористити том лекцијом! Онда ћемо се питати, како воља Јевропе изиграва своју поштено задану ријеч!

Ми не знамо шта наша влада у овом питању мисли да чини, а овијем што рекосмо дали смо само израза озлојеђењем осјећању народа пригорског који је с њим правом у крајњем степењу огорчен на то, што се с њиме, који је заслужио да му се са стране стране припреме, указује зарад овијех толикогодишњијех крајњијех жртава и скупе јуначке заслуге његове. — што се с њиме поступа тако мањински и што се њему најспиромашнијем а при том најпотребнијем закида на сваком кораку ово мало залогја, те су му додјелило ширте судије на берлинском конгресу.

На свјет нации народ пригоришки
има право очекивати од владе своје
с којом је он у томе једна душа и јед-
но тијело, да она питање његове у
сваком погледу и према свакome отуза,
на сад било да се Црној Гори задржи
Љазво и Гусиње као што берлински
конгрес захтева, било да се оно за-
мисли другом којом тек судско зами-
шљава и одговарајућим трајем Турске.
А са „војном Јевропе“ ми смо да-
кле са свјесом на чисту.

И опет црна једна вијест стиге из **Петрограда**. Тек што се мало разабрао савет од депошираних и зммушених асо-
сочаких покушаја против живота цара
руског Александра, кад ал' ево нахвата
рука не вмајућ истад зора на ново у
брати баца све пријатеље Руси и Русије.

У телеграмима нашимјем па Петрограда излази се описан овај нови несретни случај: несретни по аликовачком умшљају, сретни по божјим провиђењем оуспешном умшљеном изходу.

По начини, како је паклени овај план изведен, и све друге ближе и даље околности, које с њим у свези стоје, морају мисленог човека извести на свакојаке не баш довољне мисли.

Прије svega ebas ће se zanitati: kako je moguće da se lagum iskona i mina spusti ispod dvora carekog, kod tolikih strajara u dvoru i oko dvora, u sred žitve i mnogočudne varoši, po kojoj vrbi svijet danu i noću? Kako je moguće to učiniti, a da to niko ne spasi?

Na ova pitanja bođe je ništa ne odgovarati, jer bi se odgovori izrekli u naglašaja, koja ne bi bila ni najmilije ušestva ni za ko kog, kom je stalo do života cara ruskog, do mira i reda u Rusiji. Stvar se se morati objasniti bližim i, bodrobnijim nesatvinašem na sekom licu pješta, a dotle vađa причетати са својим судом.

Sam pak dolazi ovaj, kad se dovede u vezu sa podoblijem koji su mu predhodili u Rusiji za tako kratko vrijeme, dovodni je da vrazove u nama svakojaka strahotina.

Кад је ово Новембра мјесеца прошле године познат атенат на цара руског, те су иза тога у Русији предузеле најстрожије медицинске мере и скоро свака кућа у Петрограду доби по једног полицаја за надзорника, тада су многи давали прараз на том уверењу, да је злочиначка чета угушена и да неће више смјети главно помозати. Ми смо се још онда усуђели бити противног мишљења, да смо тек онако узгред наговјестили како не сматрамо да су то еходна и подобна ерества којима се може извидети ало у Русији, из којег болочу оваки пакљени умшљаји. Ма смо још тада напоменули, како не би горег било, «баш у интересу самог искорењивања постојећег ала и гушења бунтовачког духа, да се отвори мало одушке јавном мишљењу да се оно мало уздуку и да својим дахом рашчисти притиснуту и загушљиву атмосферу». Нама се још тада чинило «да би се прије и лакше и без бола дошло до цијељи, кад би мјесто полицаје и ђендарје слободно јавно мишљење преко својих органа лијечило постојеће ало».

Ми smo to ovdje tek samo napomenuli, ne tražimo naravno ni iz daleka za sebe pretenzije, da budemo poslušani. Ali smo k tome dodali, i kao prijatelji Rusije kojoj smo i seba dobra želimo drizmo da smo imali pravo i razlog dodati, kako želimo i očekujemo od prosvjednika i patriotskih ljudi u Rusiji «da učine nešto, da nas i sve prijatelje Rusije umire i opreste od vještice brige i smalovala».

Догодња, који су за тиме дошли, дали су више, и свјема који су мислили као ја, извесну satisfакцију. Умножила се издања и Ђендарија и све најброжђе и мјаре што најесу могле спречити, да се само један дес. месеца овог понова гроб и асентат прогнв живота цара руског. И то на такав укласни начин? И у најбољоје вјерме, кад је број издања и Ђендарија најмањи, морао ји се ставити живи чудати, да се може испод двора царског дуже времена ходати и лугати, а да то нико још не чује и не осјети! А шта тек да се помисли и којим чудом да се зачуди човек, кад види да се то учини посред легатима од издања и Ђендарија? Шта да човек мисли о тим издањима и Ђендаријама?

Пајесу дакле пољскоја иа Ђендара који музнују живот издржанима. Ђендара је ту рачуната с познатој и Ђендарима, кад се има посла с једном несправном салом, која се веда омиљата на улагати на рачунати на салом. Сада жосу Петровићани на омиљ несправној дејствоју издржати издржати дејствоју кад им је од слабе израсти и израђивања Ђендара једној, коју у омиљати, кад је пајес меи два познатија четира умиљ у траг неким трајању издржати дејствоју и издржати трајању трајања. Тада су у Петровићу дејствоју дејствоју су трајање по трајању кад је омиљ несправном у трајању трајања дејствоју четира. Као д'касе каје каје је дејствоју. Не пајес на несправној дејствоју, а ка нека четира дејствоју жосу несправној трајања је у трајању дејствоју несправној Петровићу!

Донета грозно и нечувено, и већ што је много много! Крајње је време, да се у Русији већ једном одлучи о правца, кога су резултата ето очекива. Грјех ђ би било и бесавјесно затварати очи испред факта, која ту стоје пред цијелим свијетом на дању; а још би вели грехота била, тајем начелом доводити земљу у опасност, које је могу скупо штата.

Ko god ima ova, taj je mogao videti da nasilne mjere koje su nam bile sprejane i ove nasilne umišljaje o kojima govorimo. Ako je u hrvatskoj policiji jedan ili dvojicu ili desetoricu i ako je ovo sud poslova i mjesta tanka, ili poslova u Sibiranu, ipak nije ni tako tijem zaljezjena ona božijem, iz koje neću ova. To je kao ono što reče starija Foch svojiem drugovima da, kada povodom prvog ustanka srpskog donajdući im da plahote nasilne mjere ne bi uzgugiti ustatka i ne bi ga još posla nas alati

«Једног посјећ, а два ће угађи,
Два посјеца, четири одоше,
Они ће нам куде поналази,
Ва дахује од њих изгинути!»

Старац је Фего погодио, ми да Бог да не погодномо. Но страх нас злата, ако се и у напредак буду предузимале можда још оштрије мјере у Русији, и ако се не предузму протакли савјетак. Дојачаошње мјере видјело се да већев владати. Искуству се вјџа приклоњето, јер оно је најбоља учитељ; а искуство, и ово најповије и оно од прастарих на до дачањњих времена којем нас узл историја, казује нам да је не само физикални него и политички природни закон, да притисак озго и озговода озгор оздо и што јаче притискује свјџа озго тим је јаче одвијре снага оздо.

Далекo сe од нас, да бисмо твoјем хoјeли прeпoрyчaвaти дa сe пoпyнтa рeвoлyциja. Нe, нeгo тeк сe пoпyштa oнијeм зaдoвoљeм eлeмeнтимa y држави, кoјa сy y стaњу сaмим свoјим пoјaвoм yгyшaти рeвoлyцију и зaнeмaти дa вшeзгy oбeм нeсрeтним дoгaђaјимa и зaвeдaјaмa; кoјa сy y стaњу и сaмe oвaкe рeвoлyциoнaрнe eлeмeнтe прeoбрaзити, oдyзeв нaм из рyкe мyкнo нoж и рeвoлтeр и oдвртaвшeм из сe мрaчнoг пoдa пoдмeтнoг зaгyбaсa и рaвeнa нa oтвoрeлe, ширoкo и вeднo пoдe јaвнoг рaдa дa цeлa и oтaчeвy.

Поговарало се много го новинарима, да ће се предetojeђа, свепозната двадесет-петогодишња влада цара Александра узети за повод проглашења реформа у Русији, које би на то смијерале да се укину с једне стране неке постојеће застарјеле уставне које сметају напредном конач. су љовишине ове државе а омет с друге стране да се заведу такве нове уставне, којима би се народ руски привукло на учествовање у државним пословима.

Zavista digne se ne bi moglo i ro-
slaviti taj dan u Rusiju, a na otok
nema što bi mu više učinilo užasno-
do i tu u svojih prijatelja Rusije i Slo-
venstva, kao i zlobe i izkosta, u ka-
toličkom neprijatelja. Car Aleksandar po-
slo bi tada zaslužu svoju i posla svo-
rošnom narodu još u velikom strahu
na što ju je poticao prema katolič-
kom otokom otokom i u velikoj turskoj
jarki i prema svojim seljacima otoko-
digne iz otok jarki "kaznjeno". Car
Aleksandar postao bi tada trijestrucki
car otokom, i nema te ruke otoko-
vacke koja bi sjela druziti da se digne
na otok.

Тек кад се то збуде, кад из стана
цара ослободила прогонима и мучој
руски преко света пролазиш и преко
своје слободне шибле, тада ће изаћи
куклави, којима су длаке сва уста о «до-
лост из земљаним мотани», о «Русији
кљану кукава», о «мучној и растрепаној
руској држави које света час прече, а
да се распадне и распаде у своје атоме»
и т. д., — тек тада ће те изаћи кукави
сретаће копка је свуда и моћ у Русији
и Европа су изгубили сва својства
и својства.

Додатно, да се ово што прво о-
стало, не да се разликује једна област
која се данас такође налази у мрт (Со-
вјетској), и да и она једна пут ово
гине и такође буде и најбоља, која не
ће бити као постојећа најбоља
универзитет и школа за!

К парангитима поврзано е и нивното влијание на економијата и на политиката.

лијански, који је отворен краљевом
у уторник 3. о. м.

У овој стогодишњици краљ талијан-
ског царице и сви други владаоци
у овим крајевима отворили парламенте, ује-
дињени су у једну и пријатељски
одлику са својим силама, и како је
својим силама неговати славу на то обра-
ћају да се мир у Јевропи одржи. У то
се, да се доказ тијем мирољубивости
темељно, нити од преставиштва народ-
ног, да се уједињује буџета ради у-
множавања војске.

То чине све силе позивајући се
једна на другу, па не смије ни Италија
паз на њихови.

Нема сумње, да званична Италија
стоји у пријатељским односима према о-
сталим силама. Обично све силе стоје у
таквим односима, догод не зарати једна с
другом. Но доказ се са званичне стране
уједињава о пријатељству и добром распо-
ложењу, дотле се независне стране син-
јем могућим средствима ради, да се по-
хватају све могуће анекдоте и ухватице
могуће околности, које ће послужити, кад
дође тренутак, да се и званично раски-
дају сви односи.

Ко би само по званичним изјавама
судио, тај не би могао рећи, да данас на
пр. између Аустрије и Италије не посто-
је добри односи. О томе и једна и дру-
га влада уједињавају најревносније.

Ма свијет не хоће да вјерује томе,
и што владе више уједињавају, то свијет
све мање вјерује.

И има свој разлог тај свијет, јер сви
други знаци те избијају на видело кажују
са свијетом противно и представљају нам од-
ношаје између Италије и Аустрије у врло
занетом стању.

С италијанске стране зна се шта
хоће друштво „Италије преденте“: оно
хоће неке крајеве аустријске, у којима
народ италијански живи, и још неке друге,
у којима се помоћу новца долазећег из
Италије талијански говори, хоће те кра-
јеве да присаједини Италији. Ти су кра-
јеви: јужна Тиролека, Тријесте, а можда
још и Горица и Истра, а можда још и
даље куд, јер кад се једе онда долази
анетит.

Ма колико се трудили органи тали-
јански, да свијет уједиње о томе, како је
„Италија преденте“ једно револуционарно
друштво, које тјера политику на своју
руку и с којим немају никакве везе еле-
менти мира и реда којих је претежна по-
љна у Италији, а најмање влада талијан-
ска, — ма колико се уједињавало о том,
сваки који познаје Талијанце зна и то, да
су они у тијем питањима једна душа и
једно срце, и да Кајроли-на министарској
столицы у тејем ствари није друштво од
Кајролија у легији Гарибалдијевој.

Питање је ту дакле само о моћи и
о најбољој тренутку, а већ „Италија
предента“ мора као чаркаријска пред-
стража чинити своју дужност и — пред-
виђати. Влада ће је талијанска за ту
„превагледност“ казнити, по то не само да
ништа не смета ствари самој, него јој још
годи.

Мора бити да је влада аустријска
намирисала, шта јој се с те стране спре-
ма, те се ево и она пожурила да не до-
чека неспремна све могуће догађаје. Еле
потврђује се и са званичне стране, да
влада аустријска помишља своју војску
у јужној Тиролекој, а већ зна се и од
прије како је она дала тамо подигнути
јака утврђења.

Шта је повод свему томе?

Листак „Гласа Црногорца“.

БЕСЈЕДА ДРА ВЛ. ЂОРЂЕВИЋА
гласника у нар. скупштини у Нишу.
(Свршетак).

Опростите, честита господо, што сам
дигнуо завој са гдјекоје ране на тијелу
нашега народа. Ја сам то учинио само
да вам покажем колика је опасност по
наш народни живот од ових рана, али ја
хотим да вам кажем и то: у вашим је
рукама мелем којим се лијече све те ране:
од нашег ријешања зависи да ли ће ти
недузи и даље подривати наш младалачки
државни живот или не. Приједлог закона
о чувању народног здравља, ако од њега
пачините закон, постаће за неколико
година поуздан темељ на коме ће се моћи
подићи једно и снажно народно здравље.

Допустите да докажем и ову из-
реку.

Да видимо шта се предлаже тим за-
конским пројектом?

Најприје се предлаже нова организа-
ција једног одјела у министарству
унутрашњих дјела, од њега се гради на-
дештво, коме се законски прописује којим
путевима и средствима има да се непре-
кидно брине о чувању здравља у цијелој
држави, коме се стављају средства на
располагање да може успјешно водити
пачу на предупређивању разболјевања,
тако и за лијечење болесних тако и за
чување нездравих.

Предлаже се нов и тачно законски
најбољи делокруг окружних доктора,

Повода има томе много. Већ сада
та околност, што је Игњатије изашао за
војску, да своје здравље опоравља баш у
Италији, да тамо кукује легионар и у
њему живи — дозвољава да аустријски
државницима сви љавови уђу у гости.
У Бечу држе, да је Игњатије обавућени
љаво, и гдје се он појави, ту нема добра
за Аустрију. Од њега су зазирали, кад
је преша у Италију. Шта ће Игњатије у
Италији? Ништа друго него да удари под-
валу Аустрији, да ступи у савез са „Ита-
лијом предентом“, да је посвети у плано-
ве руске, да је упути на познавање сла-
бости аустријских, да јој каже кад ће би-
ти згодан тренутак за напад на Аустрију.
Иако „Италије преденте“ стоји влада ита-
лијанска, која се свему томе чини неже-
шта, а онет испод руке свему том благо-
слов свој удјељује. Игњатије вјерује Ита-
лију за савез с Русијом у рату против
Аустрије, а у име цијене тога савеза пу-
ди јој неке од опшних крјева аустријски-
јех, за којима чежу Талијанци.

Тако уметнуто бочки ласетови. Ко би
знао погађају ли, или им се то само у
страху, или у злој савјести привиђа?

Вријеме ће показати. Но међу тијем
види се, да влада аустријска све те ви-
јести и гласове не узима баш на лаку
страну, јер иначе што би значило наго-
варање војске и утврђивања у јужној
Тиролекој? Кажу да је влада аустријска
тим поводом пустила у ухо влади тали-
јанској једну пријетњу, која гласи: да у
случају рата с Италијом Аустрија се сад
већ више не ће уздржавати а да не при-
своји себи неке крајеве од Италије, који
су некад били у њеној власти.

То је до душе лијепо речено, по по-
словима каже, да најприје ваља скочити,
па тек онда рећи: хоп! Па баш и да се
догоди тај случај (који у осталом није
немогућан, као што и обротно није немо-
гућно), да Аустрија победи Италију, ни-
тање је велико шта би конзерват јевроп-
ски казас, кад би Аустрија тражила да
задржи од Италије оно што освоји.

Али да се прођемо разлика, кад је
зем још у шуми...

Наша је намјера била, да овим раз-
матрањем докажемо, како су догађаји у
Италији један знак више, да се велике
силе спремају за нове велике ратове. Кад
год је у пошљедије вријеме који рат бу-
нуо, свагда је прије тога по неки знаме-
нит човек ишао у Италију да је вјерује
за савез с овом или с оном државом. И-
талија је тако сретна, даје у случају стра-
нијех ратова сви траже за савезника и
сваки јој понешто нуди. Но срећа је не-
на још већа, што је она свагда умјела
сретан избор учинити, те је на тај начин
била у добитку и онда, кад је на бојном
пољу страдала. Тој срећи има она захва-
лити данашње своје државно и народно
јединство.

Да ли ће и овом приликом Италија
бити сретна у свом избору?

Кажу да ју је Русија придобила за
себе. Но и престолонаследник њемачки
путовао је по Италији, па је и он можда
тражио нешто тамо. Шта би то могло
бити? Без сумње оно исто, што је Бис-
марко тражио од Италије у рату пруско-
аустријском. Но сада нема изгледа, да ће
Њемачка ратити против Аустрије. Но у
толико више има изгледа да ће Францес-
ка ратити против Њемачке, а ту овој по-
шљедијој треба савезник. У Русију не сми-
је се више уздати Њемачка, јер ту је мно-
го натрунула својим вјероломством; Ау-
стрија је вјерој клин; Инглеска је шпе-
кулант, од кога се још нико помогао није.

којима се као главни задатак поставља,
не лијечење, већ предупређивање разболје-
вања.

Предлаже се нова установа окруж-
них маршених доктора, који ће, ако буду
добро изабрани и контролисани, бити у
стању да сведу боловање и пропадне
наше домаће стоке на најмању мјеру.

Предлаже се да се у сваки срез
постави по један прави лекар. То значи
80 нових високообразованих учитеља на-
родних за јавну хигијену и за личну
дијететику, то значи 80 поузданих струч-
њака за лијечење болести, 80 батаљонских
лекара народне војске, и то не странаца,
свијетских у часу ратне нужде, с брада
дола, него 80 доктора, који су грађани
ове државе, који лично познају сваког
војника у свом батаљону, који су сами
народни војници, који иду са својим бра-
ћом, робацама и пријатељима. Најзад до-
пустите да вам обратим пажњу и на ту
околност, да се данас на медицинским
факултетима добија напура и најдубља
образованост, коју је у опште сувремена
школа у стању дати једном че-
вјеку, а према томе, тих 80 ересних лека-
ра, могу постати 80 културних центара
у нашој држави. Сваки такав човек може
нам у његовом срезу вриједити као читав
нова школа.

Предлажу се даље општински доктори
на сваких 10 хиљада народних становника
бар по један, и одређују се њихове дуж-
ности.

Предлажу се општински бајбине на
сваку општину од 5000 душа по једна и
одређују се њихове дужности.

Остаје једина Италија, која може нешто
чинити. Но на који начин привољети Ита-
лију, да у новом рату францеско-њемач-
ком буде на страни Њемачке? На који
другим него обећањем, да ће јој се у слу-
чају сретног исхода уступити Ница и Са-
војска.

Но како стоји Игњатије према ње-
мачком престолонаследнику у Италији?

Они или раде споразумно или као
антагонисте. Ако раде споразумно, онда је
савез између Италије и Русије против Ау-
стрије, и између Италије и Њемачке про-
тив Францеске готов. Ако раде као анта-
гонисте, онда од избора, који ће учинити
Италија, зависи формација савеза за
предстојеће ратове. Италија ваља да бира
између Њемачке и Русије. Ако се прикло-
ни Њемачкој, онда је у нагледу савез
њемачко-аустријско-талијански, против
Францеске и Русије; ако се приволи на
страну Русије, онда је извјестан савез рус-
ко-францеско-италијански против Њемачке
и Аустрије.

При сваком избору пазн се на мо-
гућност и величину добитка. И Италија
ће без сумње на то пазити, као што је и
до сад свагда чинила, па је сретно про-
шла. Ако измјери величину добитка, који
јој се нуди с једне и с друге стране, избор
не би био толико тежак, јер се зна којем
добитку Италија више и афекцијом при-
једност придаје. Ако узме на мјеру мо-
гућност добитка, и ту, ма да избор нигда
не може бити посве сигуран, ипак већа
вјероватност лежи на оној страни гдје је
наше сила удружено, и гдје могу још при-
доћи и неке нове силе. При том, и ако у
мањој мјери али ипак у извјесној степе-
ну, одлучују и стародавње симпатије и ан-
типатије. А зна се на чијој страни никада
не могу бити симпатије талијанскога на-
рода.

Према свему томе чинио бисмо уна-
пријед могли погодити, којој ће савезнич-
кој групи држава у предстојећем рату
преступити Италија. Остало — одлучиће
бог рата!

Из листова.

„Застава“ доноси у свом 15 броју
овај уводни чланак о питању Плама и Гу-
сина:

Црногорско-турски спор због Плама
и Гусина даје повода, да се открије мало
завјеса, те да се загледа, шта јевропска
дипломација иза тих зајеза ради. Сироти
Плављани и Гусинаци и не знају, због
чега они управ морају бити противни
присаједињењу са Црном Гором, на коју
их иначе упућује и географски положај и
језик и народност. У своме заносу против
Црне Горе, који је наравно јако подстакнут
са треће стране, многи Арнаут и не по-
мишља, да тиме служи само као просто
оруђе, да је слаба синграчка у рукама
моћних, што по свом жељу удешавају суд-
бину народама. Говоре људи и нишу по
листовима, да је читав спор због Плама
и Гусина унапријед удешена ствар и то
од саме руске дипломатије, која је рада,
да тијем путем и са свог краја отпочне
прорештавање оне хартије, која се зове
берлински уговор.

Ми ћемо овдје у изводу да саопшти-
мо, како се та потајна дјелателност руске
дипломатије преставаља, остављајући
наравно самим ауторима одговорност за и-
стинитост. Еле, ти људи, који чују и како
трава расте, овако од прилике приповиједа-
ју: На берлинском конгресу распрштили

се руско-њемачко пријатељство. Руски по-
сланик Убрих који се тада у Берлину
васма неспријатно осјећао, рекао је: „Ње-
мачка политика од сад ће нас сусрести
и свагда сусрести на својим аутоматима
као противнике.“ За касна Горчакова
вели се, да је при повратку свом из Бер-
лина рекао Толстоју: „Германи су раски-
нули са Словенима, добро, ми ћемо се мо-
рати Романима приближити.“ У том свом
расположају послао је Горчаков свога
сина фенералу Игњатијеу, који се тада
попукао са јавном поштом. У томе по-
слатку било је за и тајних намета и
испорук од стране Горчаковљевог. Посла-
је неколико мјесеци допјели су италијан-
ски ласетови бајонети, да фенерал Игња-
тије тражи у јужној Италији један де-
њиковац, гдје би да пробави неко вријеме
ради тобожњег опорављања својег пору-
шеног здравља. Игњатије је за свога
бајонета у Италији живио радио на двоје
стране: тражио је додира са двором и вла-
дом италијанском, но као што је ваља
сретан, тако му је и ту успјех на сувер-
нишао. За сад се још не ће да изапа са
свим на среду са тим тајнама, ал толико
вели, да је између Италије и Русије у
свим питањима, која се односе на исто,
постигнуто потпуно споразумљење, тако
да се може узети, да је између то двоје
државе формалан уговор склопљен.

За доказ томе навађа се из дипломат-
ске дневне повјеста ово:

У Новембру мјесецу прошле године
покренили су руски заступници код веле-
сила ту мисао, да се гусинац питање ски-
не с дневнога реда тиме, што би се Црној
Гори у промјену за тај диспункт дала нека
области у предјелу око Подгорице и Сма-
дарског језера. Та је мисао пошла у
Риму и саопштена је од руске стране
осталим дворницима у најпоузданијем
виду. Вели се, да се руска дипломатија
сложила с италијанском, да гусинац пи-
тање употребје, како би клин ударили у
аустријско окупацијоно право. Кад би
пошло за руком, да се одредјења
берлинског конгреса у погледу Црне Горе
преиначе, онда би се подрмао правни те-
мељ читавог тог међународног акта. У
питање би доведено било правно стање,
како је на балканском полутоку по бер-
линском конгресу установљено. Како
се пак предвиђати могло, да ће дворови
одбити таки предлог, када тај још од
Русије потиче, то се Италија са Русијом
споразумјела, да она исто питање у згод-
но вријеме опет на дневни ред стави, што
је италијанска влада у овај мах и учи-
нила.

Не знамо, да ли је све то истина, да
ли се читава ствар та у напријед спре-
мала и тако развијала, као што се то
претставља, али толико стоји, као што ем
већ у прошлом броју јавили, да се збила
нешто ради на томе, како би Црна Гора
мјесто Плама и Гусина, које би Турекој
остале, добила у нападну другу, за сад
још јасно неопредјељене крајеве. Исти-
на је даље и то, да је Турска Ита-
лијанску владу позвала, да посредује у
том спору, и то, као што из Беча долази,
с тога, што је „италијанска влада у том
питању досад некако резервисана“ била,
па је најприличнија за посредника.

Да ли је истина и то, да су Турска
и Црна Гора сложиле и споразумиле са том
предложеном замијеном, то у овај мах још
не знамо. За Црну Гору не постоје раз-
логи, који би је задржали да се мирним
начином не споразумије, и не изравна с Тур-
ском. Зна се, да Црна Гора није пошла

да се слабо који ерез користи својом
окужном болницом. Огуда су протести
и жалбе појединих ересова, за што да
она немају никакве помоћи за своје болес-
нике, при свем том што и она толико
године плаћају болнички прорез! С тога
се овим пројектом предлаже да се за
сваки ерез установи болница с 20 болес-
ничких постеља у мирно доба, а с 40 у
радно доба, како би у вријеме рата сваки
ерез могао послати са својим батаљоном
народне војске не само једнога лекара,
него и потпуну опрему за двадесет
болесника или рањеника, па онда да у
његовој средини остане резервна болница
с једним лекарским помоћником. Малом
нас, господо, да помислите колико ће се
хилада живота спасти сваке године кад
на једном еразу у нашој држави не буде
дале од 3—4 хиљада до болнице и ко-
лику би корист имали од 80 ересних
резервних болница у вријеме рата. Истину
своју ратова на и налик учи нас, да је
расутељавати ратне болесника у што више
малих болница најбоље јединство за што
мање губитак људи.

Но како има и противник и тактич-
ки оперативни случајеви за чије је лијечење
нужно имати специјалиста и „окужна ви-
струментиста, које не можимо имати у свакој
ересној болници, те се овим пројектом у
једној предлаже да се установи и једна
општа болница за цијелу државу, за ли-
јечење таквих болесника.

Тако исто предлаже да се од
десетаката дола за скупштине намени
прва болница за лијечење душевних бо-
лести.

...završeno, kad je Turcima rat o...
...niti na oslobođene bratstvo je...

...Hercetogine kraljice je za dobro...
...u Gruziju, gdje stajahu Armuti...
...ostali srpski ratnici, ali...
...u toku talasnog vremena od...
...Prva Gora kad bi i poslije te...
...morala bi neprestano na opreuz...
...u srpskoj vojsci. Tako stajalo bi to...
...srpske slobode i razviku, jer...
...neprestano pod zakletom kralje...
...vojsci, a ne bi godilo...
...narodnom poslije onom narodu...
...zakletu oslobođenja i samo...
...kad bi na prvom koraku svoje...
...slobode i nezavisnosti prilikom i pod...
...izvanjske vlasti ovoj ideji, za...
...se dotle borjalo.

Kad bi se moglo zauzeti Armuti...
...preprekama, ali bar preprekama...
...posludnjom, da li bi mogli samo...
...staviti život za sebe između srpskog, bu...
...garskog i grčkog naroda osnovati, ali bi...
...posludnjom kao voluti Italiji, da...
...e druge strane, afranskog mora, na...
...balkanskom poluotoku, korijena uхвати...
...to je naravno za rat još neizvjesno...
...Međutim srpsko na balkanskom poluotoku...
...i ako izlazi iz toga što je Turcima ko...
...arbanasima i arbanasima razdvajala...
...od ostalog naroda u...
...kolijevci slave i ve...
...srpske, ako, velimo, sa tog udeca...
...na taj položaj, to nam...
...valda, da tekmište balkan...
...Srpsku bar za ovo vrijeme nije i...
...ne može biti onako prema jugu, da dakle...
...naprema Arbanasima nesmiju za...
...dignuti duhove i zapremiti snagu...
...narodnu toliko, da se jezgra srpskog na...
...kraj toga e uma smetne.

Prva Gora pak, koja je toliko j...
...posludnjom istočnoj voj...
...i koja je valda na visoko držala za...
...stavu slobode i pravde, ta viteška zem...
...ne treba ni jednu kap krvi, ni jednu...
...kap znoj za potrošiti za one krajeve, koje...
...je Jevropa protiv njene žele i te...
...namijenila. Neke oni velosilnici...
...koji su tako mudro udesili na berl...
...skom kongresu, brigu vode, kako bi svoju...
...riječ i ugled na istoku održati. Prva...
...Gora pak ne treba ni jednu dlamu sa gla...
...ne da žrtvuje za održanje tog velosil...
...ničkog ugleda. Ako bi pak jевропски др...
...javljali tražili i našli druga puta...
...kako bi se iz tjesnaca toga neslести, Pr...
...na Gora nema uroka ni razloga protiviti...
...se tome, jer joj čast nije založena, a...
...ni sam narodni interes njemu ne zahtij...
...doslovno izvedenje i održanje tog der...
...nog berlinskog ugovora.

Политички преглед.

Министарска криза, која се у Ау...
...трији већ од пет недеља повлачи, до...
...ришена је наименовањем најмисленика до...
...оаустријског Коврада за министра финансије...
...и Кригауа за министра финансије. Тим...
...наименовањем иступају на кабинета...
...Тасовог дојакосни чланови уставовијерне...
...странке и њихова мјеста заузимају људи...
...који могу бити врло zgodни за пријављено...
...министарство, јер се за њих не може ре...
...ћи ни да су уставовијерци ни народњаци...
...Једино обилежје, које ти нови министри...
...на себи носе, јесте ултрамонтанство и ре...

Дале се предлаже нова установа за...
...чување телесно неспособних, сиротни...
...ски дом за сироте, глувоијеме, богаће, на...
...ходчак сирочад.

Предлаже се уређење наших мине...
...ралних вода у којима лежи још тако...
...рећи недотакнут извор здравља и матери...
...јалног богатства.

Најзад овим законским пројектом...
...предлаже се успостављење школа за баби...
...це и за љенарске помоћнике, које би...
...школе радиле докле, док се неби државна...
...снабједла е потребним бројем тога сани...
...тетеког особља.

Можда ће ми се рећи, све је то...
...лијепо и криво, ми вјерујемо да би тај...
...закон могао постати основа знатног уна...
...пређења нашега народа, али како да се тако...
...огромна и скупа реформа изврши сада...
...кад се народ послије два рата и једне...
...неродне године налази у најнезгоднијим...
...финансијским приликама.

Одговор на то питање налази се у...
...другом санитетском пројекту, који је да...
...нас на дневном реду Скупштине. У њему...
...је неопитним цифрама доказано, да се...
...све то што се предлаже пројектом зако...
...на за чување народног здравља и њего...
...ве домаће стоке, може постићи баш и у...
...сред садашњих тренутних финансијских...
...всралних наше државе.

Остатке сузе које су нужне за о...
...стварење овога закона већ су скупилене...
...Од народног представништва се само тра...
...жа одобрење да се само приход од так...
...суза може потрошити на исту циљ, на...
...коју су законом циљоушине те сузе од...
...ређене.

...Ако Словени аустријски осб...
...једнакују с овим немилосрдним струјама...
...онда им онепошлудне немилосрдности може...
...бити по воли. Међу тим не може се...
...рећи, да је овим најнемишљенијом ситуација...
...у Аустрији разбистрала, јер круна се...
...прече али послије мора одлазити на од...
...лучан корак десно или леве, па било...
...да се опет оклопи на уставовијерне. На...
...јемче, било да потражи наслона на еле...
...ментима народњачким и ултрамонтанским...
...Са је пралика да ће се круна одважити...
...на ово пошлудње, јер по свему види се...
...да се текнина у праву државне радње...
...помиче на десно, т. ј. одмиче се од уста...
...вовијерца и примиче се словенској де...
...свици. Што се у томе не нагли, то има...
...свој разлог.

Аустријској и угарској делегацији...
...закључена је радња, по што су по жељи...
...владе одобриле нушне кредите за зајед...
...наке послове, нарочито за потребе у...
...Босни и Херцеговини.

Хрватски бан Мажурањин позвао је...
...к цару у Беч. Тамо су отишли и угарски...
...министри Тиса и Трефол и хрватски ми...
...нистар код угарске владе Бедеконић. О...
...чекују се, како се вели, нека важна са...
...јетовања. Неки листови веле, да ће бан...
...Мажурањин одуступити, по хрватски ли...
...стови то поручу, и веле да би то бан...
...само онда радо учинио, кад би спојене...
...Крајине с Хрватском то захтијевало. По...
...говара се, да ће баш ово питање бити...
...предмет сајетовања између угарских...
...министара и хрватског бана у Бечу. У...
...гарски министри, веле се, пријетили би...
...радо да се Крајина споји с Хрватском...
...али под тим условом да тада не буде...
...хрватски бан Мажурањин, него друга која...
...њима повољнија личност. Нама се чини...
...да ови гласови не ће бити основани, јер...
...Мажурањин рашта да се жале на бана...
...Мажурањина, и ако они у чему год на...
...њег кривим оком гледе, он је у томе са...
...свијем невин. Неки мисле, да ће генерал...
...Филиповић постати бан.

Лист по превасходству лорда Бикон...
...сфилда „Стандард“ доноси нам нека за...
...нимљива открићења, којима се у многоте...
...попуњује оно што се до јако зна о гру...
...писану великијих сила, које се има смат...
...рати као припрема за нове ратове. Та...
...ко он јавља, да је кнез Бисмарко пу...
...тио своје пишке на све стране и куша...
...свудјиди ко ће му се одазвати као приј...
...атељ или као непријатељ. Исти лист на...
...ди, како је он чак и Швајцарску узео у...
...своје комбинације, али не у пријатељско...
...смислу, јер је рад да подијели Швајцар...
...ску између Њемачке и Италије. У име...
...ове награде Италији труди се Бисмарко...
...да задобије њен савез. И донета мала...
...Швајцарска почела се у пошлудње вре...
...јеме знатино оружати. Овај наклени план...
...да се освајачки и с планом раздјељена...
...удари на ову скоро једину и најстарију...
...оазу слобода у Јевропи, пробудиће најве...
...ће глумаше у цијелој слободоушном сви...
...јету, и зајета ако има иједне земље у...
...Јевропи, која би заслуживала да је бра...
...не јуначке мишце свијех народа, то је...
...Швајцарска...

„Стандард“ нам даље прича, да је...
...Бисмарко и Инглешку кушао. Он је сво...
...јим путем потрудио се да разабере, како...
...би се Инглешка владала у случају рата...
...Њемачке с Францеском, па да би добио...
...одговор, какав жели, формулисао је врло...
...вјешто своје питање овако: е да ли је Ин...
...глешка спремна, за случај рата између...
...Њемачке и Францеске, да предузме такве

Једно што би се могло учинити да...
...је новия терет на пореске главе у Србији...
...то је онај прирез од пола динара е главе...
...на главу сваког пољођа који се тражи...
...за ереске љенаре. Али, господо, то се...
...само чини да је нов терет а у ствари...
...није. Према закону о уређењу ослобође...
...них предјела, сваки срез у њима, мора...
...уза сваки данак платити по 5000 талијера...
...приреза за свога ереског љенара. У ста...
...рим границама Србије има већ близу 30...
...срезава који већ али драговољно издржа...
...вају по једног свог питомца на љенарским...
...наукама, а има и таквих срезова који е...
...драге воље пријетāju да плаћају два таква...
...приреза и за свог ереског љенара, и још...
...и пр. третенички срез крушевачког окру...
...га изјавио на својој ереској скупштини...
...Ви видите, господо, да је то једна тако

живо осјећана потреба нашега народа, да...
...за цијело ни онај мали број срезова, који...
...још нема свог љенара или питомца, не...
...ће ни мало жалити, ако се и за њих узакон...
...ни један мали прирез од пола динара, да...
...би и он добио свога љенара. Оволико...
...честита господо, сматрао сам да ми је...
...била дужност казати у онште. Бићу врло...
...ерекан ако ми се даде прилика да сваку...
...појединост, која не буде свима јасна...
...протумачим и објасним. (Чује се: Врло до...
...бро. Живно!)

...које би Францеска морала сматра...
...тиско непријатељске? На то му је одго...
...ворено, да Инглешка не ће прва раскида...
...ти своје доброту пријатељства које њу ве...
...жу за Францеску, но ако би Францеска...
...республика ради правих или убојавних...
...својих користи инглешке интересе нашла...
...онда би се Инглешка сама за своје инте...
...ресе обаврила.

На тога изводе листови непријатељ...
...ски Русима, да би Францеска, ако би сту...
...пила у савез с Русијом, дошла у опасност...
...од Инглешке. По ти листови заборављају...
...да у рату, који предстоји, инглешки ин...
...тереси не ће бити на најмање даријети...
...јер Инглешкој слабо је стало до тога шта...
...ће бити с Њемачком и с Аустријом. А...
...како је познато, Инглезу немој само ди...
...рати у његов интересе, па онда можеш чи...
...нити што ти је воља.

„Стандард“, познати непријатељ рус...
...ки, наводи како је Бисмарко задовољан...
...оцијем одговором, те га је добио од ин...
...глешке владе, јер сад је увјерен да је мо...
...гуће извести потпуно изолисање Русије, а...
...то је прави план Бисмарков, као што је...
...то био план свијех државника нашега вре...
...мена, који су свагда, кад год су хтјели...
...отпочети рат с другом којом државом...
...трудили се највише да ову изолису. Тако...
...је Францеска Аустрију изолисала г. 1809...
...тако Пруска онет Аустрију 1866, Њемач...
...ка Францеску 1870 и најновије Русија...
...Турку 1877.

То је до душе све вјетина, но велико...
...је питање како ће Бисмарко извести дје...
...ло изолисања, ако узима пред собом два...
...противника: Русију и Њемачку, која ће...
...ео јрзо бити у савезу против Њемачке...
...? И питање је велико: не ће ли се Италија...
...много прије придружити Русији и Францеској...
...него Њемачкој и Аустрији? И питање је још...
...веће: не ће ли савез руско-францеско-италијански поући за со...
...бом још читаву поворку већих и мањих савез...
...ника, кад се буде тицало рата про...
...тив Аустрије и Њемачке?

То су све питања, на која кнез Бис...
...марко, колико је mudar, још не може да...
...ти ни себи ни другима одговора.

Кнез Бугарски Александар при по...
...ласку свом из Бугарске у Петроград на...
...двдесетогодишњу славу руског цара иза...
...дао је на бугарски народ ову проклама...
...цију:

„Драги мој народе! 18. фебруара...
...постојеће године Његово Величанство све...
...руски император Александар II. слави...
...25 годишњу славу свога ступања на слави...
...ни сворујски пријесто.

За то 25 година Његово Император...
...ско Величанство својим непрестаним и...
...великодушним добротинствима учинио је...
...како за народе пространог му царства...
...тако и за све друге угнетене хришћанске...
...народе, стекао је свеошту љубав, призна...
...ње и уважење цијелога свијета.

Наш љубљени народ дугује своју слободу...
...великодушности сворујског монарха. До...
...бротинства, које је указао нашем народу...
...велика Русија, вежу нас тијесно за велики...
...народ руски, па и радост и срећа Русије...
...радост је и срећа нашега народа.

Како познајемо из ближе она висока...
...и благородна чувства народа нашег према...
...Цару Ослободитељу и према великој Ру...
...сији која и ми потпуно дијелимо, то смо...
...убјеђени да ћемо тијем испуњити жељу...
...нашег народа, нашла да нам је света...
...дужност, да отидемо у Русију и да подне...
...семо Његовом Императорском Величанству...
...приликом ове славе, радосне усклике на...
...рода нашег и да присјединимо наше опште...
...и ердичне жеље с онјима цијелога руског...
...народа.

За ту циљ, како полазимо преко...
...границе наше кнежевине, Ми, сагласно е...
...19. т. устава, наизајемо за нашега на...
...мјесима кроз цијело вријеме нашега од...
...суства из Бугарске, Његово преосвештен...
...ство г. Климента Браничког, пресједника...
...министарског сајета.

Свеблаг Бог нек услиши наше оп...
...ште молитве и благослови нам предузеће...
...наше.

У Русуку, 25. Јануара 1880.

Александар.

Као што се види из наших теле...
...грама из Петрограда, кнез бугарски већ...
...је стигао тамо. Провиђење боље снашло...
...је и њега као и цијелу породицу царску...
...од несеће, која их је могла тамо снаћи.

Иначе јавља се из Бугарске, да су...
...избори за тамошњу народну скупштину...
...већ свуда свршени, и резултат је: да ће...
...либерална партија онет имати огромну ве...
...ћину у скупштини, дакле неће она пар...
...таја која је лави прегарочила расулет...
...скупштине. Воћ те партије држао је 6. о...
...мј. скупштину својих једномисленика у...
...Русуку, где је углављен план за буду...
...ћу тактику партије у скупштини.

Скупштина народна у Србији при...
...миче се свом крају, пошто је доста важ...
...них закључења донијела. Међу овима о...
...собиту највише заслужују уговори тргова...
...ки, које је Србија привремено углавила...
...са Инглешком, Италијом, Русијом, Швај...

царском и Берлијом. Главна садржина...
...тијех уговора састоји се у том, што ће...
...привести ерески или из Србије, који би...
...се уносили у ма коју од горе именованих...
...држава, а неће тако и производи који би...
...се из тих држава уносили у Србију, бити...
...узајамно подијељени односно таква увозних...
...извозних и провозних, односно повољног...
...извоза (рееспортације), посредничтва...
...емјестинства, мјесних такса и љумручких...
...формалности, истом поступку као и про...
...изводи највећма повољнијих народа. Ово...
...је само привремена погодба, која ће на...
...жити до закључења коначног трговачког...
...уговора, но у сваком случају престаће да...
...важи 1. маја ове године.

Докле се тако на дијел начин скла...
...нају уговори између Србије и друге др...
...жава, докле се још једнако натеже е уго...
...ворима с Аустријом, како железничким...
...тако и трговачким. Преговори с г. Мари...
...ћем у Бечу запину сваки час, на сад већ...
...и сами официозни листови бекли немају...
...куд него бацају сву кривину на грофа...
...Андријаша, који је својом погодбом од...
...8. Јула у Берлину сатирао монархију у...
...Бор-бугак, из којег ето, при свој при...
...јетњи Србији, не може никак о снаћу да...
...изађе. Г. Марић, по ушутству добијеном...
...од своје владе, не хоће никако да приста...
...не на то, да у железнички уговор одно...
...сно правца пруге и односне тарифе ућу...
...такве стипулације, којима би се крало...
...самосталној Србији право слободног са...
...моопредељења. Према томе Аустрија не о...
...стаје ништа друго, него да тргне нарат...
...све услове којима се на берлинском ко...
...нгресу истрчала, јер силом се веда ништа...
...учинити.

Лорд Биконсфилд рекао је при деба...
...ти о адреси у горњој кући инглешког...
...парламента, да ће се грчко питање кроз...
...кратко вријеме на повољни начин рије...
...шати. То даје повода парижском дозаси...
...ку „Тажмас“ да се осприје на расправу...
...тога питања, како је текла из самом бер...
...линском конгресу. Кад је Вадиктон по...
...шао у Берли, није ни помишљао на то...
...да се истакне као бранилац Грчке; но...
...симпатије францеских републиканца а...
...нарочито Гамбете нагнале су га на то да...
...буде адвокат јеливски. Друге силе ободра...
...вале су га на то, хотећи тијем посведо...
...чити наклоност своју према великом јед...
...ном народу, који се завукао у закутак...
...Сам кнез Бисмарко не само да није имао...
...ништа против тога покровитељства фран...
...цеског над Грчком, него је још и сам на...
...стојавао да се Францеској укаже тијем...
...као нека учтивост, и збила кад је грчко...
...питање дошло на расправу, Бисмарко је...
...свагда иетицао Францеску. Њему се и...
...стина нијесу много допадале тражбине...
...грчке и он је до пошлудњег тренутка био...
...за то да позната клаузула о Грчкој не у...
...ће у берлински уговор, но на пошлетку...
...јаким наговором еклови се на то. Па не...
...само што се он приклонно на то, него је...
...још и Турке наговорно да попусте, јер је...
...том приликом попукао на страну Мехмед...
...Али-пашу и рекао му ово: „Потпишите...
...сад на сваки начин, а то вам послије ни...
...ко бранити не може, да се с Грцима...
...разрачунавате и гложите док вам је во...
...ља“. Тако је послије и било. Турска је...
...пристала и потписала п ову клаузулу;...
...исто тако и велике силе. Но Турска је...
...послије тога протезала и протезе још и...
...данае грчку ствар у недоглед, а остале...
...велике силе показују према њој нареду...
...равнодушност. Једна Францеска остала...
...је, која се топло заузима за грчку ствар...
...но сва њена усилвања остају узалудна...
...кад све остале силе стоје на страни Тур...
...ске бар у толико, што се чине нећешто...
...свијем маршетлуцама туркујем и не ће...
...да покажу своју одлучну воду у овом...
...питању.

Из Цариграда јавља се, како је ру...
...муњски посланик Димитрије Браћано у...
...свештој аудијенцији предао султану ве...
...лики крет ордена „румуњске звезде“, уз...
...коју је у исто доба султану предато и...
...једно своеручно писмо кнеза румуњског...
...Султан се том приликом најласкавијим...
...ричема изражавао о кнезу Карлу и Бра...
...ћану.

Прошле недеље био је по уобичај...
...ном церемонијалу при ем аустро-угарског...
...посланика Душког од егране султана. Око...
...султана били су окупљени сви државни...
...достојанственици; Саванаша фуџирао је...
...као први драгоман, Мунир бег као терџо...
...ман. Из свечане аудијенције шледовала...
...је приватна аудијенција, у којој су учес...
...товали, осам султана и Душког, само...
...Саванаша и Мунир-бег.

Пријестона бесједа држана у Берли...
...ну приликом отварања ъемачког сабо...
...ра није се допала ни у самој Њемачкој и...
...то не само да се није допала у онјем...
...крајевима који су свагда неко решење...
...показивали према Русима, као што су...
...крајеви јужне Њемачке, него се није до...
...пала ни у самој Пруској. Нарочито се сва...
...иронија, и то горка иронија просиле на...
...оше ставове из бесједе, где се говори о

